

Sluttrapport til Arkivverket

Prosjekttittel:

Elever som etterforskere i historiefaget – Historisk tenkning i møte med primærkilder.

Prosjekttittelen er spisset fra tittelen fra startfasen:

Utvikling av historiebevissthet ved bruk av digitale primærkilder. En studie av undervisningsopplegg basert på digitale arkivkilder.

Oppsummering av prosjektets gjennomføring og resultater:

«Kunnskapsløftet 2020 har som mål at kildekritikk, utforskertrang, skaperglede og aktiv læring skal vektlegges mer i skolen. Formålet er at elever skal utvikle kompetansen de trenger for å møte et informasjonssamfunn i stadig endring. Denne masteroppgaven undersøker hvordan Kunnskapsløftet 2020s mål kan implementeres i historiefaget, ved å belyse hvordan elever uttrykker *historisk tenkning* i møte med primærkilder. Problemstillingen for oppgaven lyder: *Hvordan viser og utvikler elever i en videregående klasse historisk tenkning i møte med primærkilder?* Utgangspunkt er et fire ukers undervisningsopplegg i en Vg3 påbyggsklasse, hvor elevinformantene har tolket, vurdert og arbeidet med lokale arkivkilder.

Angloamerikansk historiedidaktikk og begrepet historisk tenkning danner det teoretiske bakteppet for prosjektet. Sentrale teoretikere er Bruce VanSledright, samt Peter Seixas og Tom Morton med deres tenkningskonsept *beviser*, som vektlegger elevers ulike arbeidssteg når de bruker primærkilder. Forskningsdesignet er en kvalitativ undersøkelse som baseres på datainnsamling fra tre skriftlige innleveringer, observasjonslogg, lydopptak fra to observasjonstimer og to intervjuer.

Funnene viste at i elevenes historiske tenkning rundt primærkilder var hovedtendensen at de gav uttrykk for at det er viktig å utøve kildekritikk, men de viste mindre forståelse for hva det innebærer i praksis. Videre avdekket resultatene at elevinformantene også vektla innlevelse, opplevelse og historisk empati i langt større grad enn antatt. Majoriteten av deltakerne gav uttrykk for at de syntes det var læringsrikt og spennende å arbeide med primærkilder, samtidig som de ble påvirket emosjonelt av å arbeide med arkivkilder fra andre verdenskrig. Analysekapitlet er av den grunn todelt, hvor første del *arbeid med kilder* undersøker hvordan elevene viser og uttrykker historisk tenkning gjennom kildearbeidet og andre del *opplevelse av læring* belyser hva elevene uttrykket om opplevelsen av læring, utforskertrang, samt emosjonell innlevelse og historisk empati.» (Aarøe, 2022, s. ii).

Avslutning av prosjektet

Masteroppgaven ble levert 06.01.22, hvor tilhørende muntlig eksamen ble avholdt 21 februar 2022 (vedlegg 2 og 3). Siste del av lektorgraden som masteroppgaven er en del av, ble bestått 18 mars 2022 (vedlegg 4 og 5).

Den tallfestede gevinsten til prosjektet

Arkivutviklingsmidlene masterprosjektet mitt fikk fra arkivverket var en stor bidragsyter i et større fokus på forskningen midt under en pandemi. Tallfestet gevinst på masteroppgaven er karakter B, men mest utslagsgivende er at masterprosjektet medførte engasjement for videre forskning på feltet. Dette resulterte i at jeg har fått opptak til doktorgradsprogrammet i utdanningsvitenskap og humaniora på Universitetet i Stavanger. Doktoravhandlingen bygger videre på mastergradsprosjektet og skal belyse andre aspekter når elever arbeider arkivkilder i klasserommet. Tittelen på prosjektet er: «Mikrohistorie som arbeidsmåte for dybdelæring».

Det er en stor bragd å ha fått utviklingsmidler til mastergradsprosjektet mitt. Det var en bidragsyter til min forskning som har nå ledet til et mye større ph.d. prosjekt.

Vedlegg

Vedlegg 1: Masteroppgave Cecilie Aarøe

Aarøe, C. (2022). *Elever som etterforskere i historiefaget – Historisk tenkning i møte med primærkilder* [Masteroppgave, Universitetet i Stavanger].

<https://hdl.handle.net/11250/2985333>

Vedlegg 2-7 er kun til intern lesning, inneholder sensitive personopplysninger.

Vedlegg 2: MA Vitnemål

Vedlegg 3: MA Diploma Supplement

Cecilie Aarøe

Vedlegg 4: GLU Vitnemål

Vedlegg 5: GLU Diploma Supplement

Vedlegg 6: Tilbud stipendiatstilling

Vedlegg 7: Regnskap

Vennlig hilsen

A handwritten signature in black ink, consisting of a large, stylized 'C' and 'A' followed by a horizontal line.

Cecilie Aarøe

09.09.2022